

Plan voor transnationaal landschap De Grootte Heide

'We moeten laten zien wat er hier te beleven is'

Streekmanager Has van Helvoort werkt aan een grensoverschrijdend plan op het gebied van recreatie en toerisme. Daarbij is er een prominente rol weggelegd voor de Achelse Kluis. (foto: Heidi Wils)

ACHEL - Streekmanager Boven-Dommel Has van Helvoort presenteerde vorige maand zijn droom van een transnationaal landschap De Grootte Heide. Hierin kunnen de gemeenten Heeze-Leende, Valkenswaard en Cranendonck, en een aantal Belgische buurgemeenten, zoals Neerpelt en Hamont-Achel, gaan samenwerken om tot een grensoverschrijdend plan te komen voor recreatie en toerisme. Het natuurgebied De Grootte Heide vormt een verbinding tussen al deze gemeenten en kan volgens Van Helvoort bijdragen aan het verbeteren van de leefbaarheid en de economie in het gebied. Als het aan hem ligt wordt transnationaal landschap De Grootte Heide straks in één adem genoemd met nationale parken en landschappen als De Loonse en Drunense Duinen, De Biesbosch, De Grootte Peel en Het Groene Woud. Op het zonnige terras van de Achelse Kluis, het kloppend hart van De Grootte Heide, vertelt hij meer over zijn plan.

door Roy de Leijer

'Vanuit mijn functie als streekmanager in het reconstructiegebied Boven-Dommel ben ik al enkele jaren aan het zoeken naar elementen die de bewoners van het gebied Boven-Dommel met elkaar verbinden. Veel dorpen en gemeenten worden van elkaar gescheiden door natuurlijke buffers als bossen, weilanden en akkers, waardoor het moeilijk is om deze verbindende aspecten

te vinden', vertelt Has van Helvoort, 'door nu juist gebruik te maken van deze natuurlijke elementen proberen we meer binding te creëren. Met 'De Groot Heide' bestrijkt je een heel groot gebied. Het heeft een omtrek van 80 kilometer en beslaat circa 400 vierkante kilometer.'

Van Helvoort wil dat de Groot Heide-gemeenten zich op het gebied van toerisme en recreatie naar buiten toe zoveel mogelijk onder één paraplu gaan

presenteren. Hij droomt van een transnationaal landschap dat op het gebied van allure en uitstraling minstens kan wedijveren met Brabantse nationale parken en landschappen als De Loonse en Drunense Duinen, De Biesbosch, De Grootte Peel en Het Groene Woud.

Toeristische poort de Achelse Kluis ligt letterlijk in het hart van het gebied dat de streekmanager voor ogen heeft. Dit is ook de plek waar de verschillende gemeenten elkaar (bijna letterlijk) raken. Trapistenabdij De Achelse Kluis moet dan ook het kloppend hart van het gebied worden. Daarnaast zullen er nog andere toeristische poorten ontwikkeld moeten worden, zodat de recreatiedruk gespreid kan worden. 'Daarbij kan onder meer worden gedacht aan De Molenberg aan de Valkenswaardseweg in Leende, het Schepenhuis in Budel, het kasteel in Heeze of de Venbergse Watermolen in Valkenswaard', legt Van Helvoort uit.

Van Helvoort weet dat deze regio ook nu al veel bezoekers trekt. 'Zo wordt het Leenderbos ieder jaar door bijna één miljoen mensen bezocht. Ook de Achelse Kluis trekt jaarlijks enkele honderdduizenden recreanten en toeristen.' De waardering en de daaraan gekoppelde financiële inbreng van bijvoorbeeld de provincie Noord-Brabant ontbreekt volgens hem echter. Van Helvoort: 'Eindhoven kijkt naar boven, naar het Groene Woud, en niet naar onder.'

Volgens Van Helvoort moet er in de toekomst gebruik worden gemaakt van elkaars sterke punten. 'Veel Nederlandse gemeenten onderhouden nu al, veelal afzonderlijk van elkaar, contacten met de Belgische grensgemeenten. De gemeente Cranendonck werkt samen met de brandweer van Lommel en ondernemers uit Hamont-Achel en Cranendonck hebben samen onder meer een Smokkelroute ontwikkeld.'

'Dit gebied heeft veel potentie, niet alleen wat betreft de natuur maar ook op het gebied van cultuurhistorie. Denk behalve de Achelse Kluis maar eens aan het kasteel Grevenbroek in Hamont-Achel, D'n Draad (de elektrische grensversperring waarmee de Duitsers tijdens de Eerste Wereldoorlog de Belgisch-Nederlandse grens afsloten), en historische figuren als de Teuten. Er kunnen hier veel verhalen worden verteld. Belevissen zijn volop aanwezig, dit in tegenstelling tot Het Groene Woud, dat een verzonnen verhaal is.'

Bij de inrichting van 'zijn' transnationaal landschap zoekt Van Helvoort ook de samenwerking met de Brainport regio. 'De Grootte Heide is niet alleen de tuin van Brainport. We willen haar kennis en kunde ook toepassen in dit gebied, bijvoorbeeld door zonnecellen in het asfalt van fietspaden te installeren of het toepassen van zogenoemde QR-codes en

Augmented Reality.

'Niet alleen ondernemers kunnen van deze samenwerking profiteren, maar bijvoorbeeld ook verenigingen. Zo kan een toneelclub smokkelverhalen gaan uitbeelden. Door dit sociaaleconomisch rendement zal ook de leefbaarheid toenemen.'

Ook biedt het transnationale landschap volgens Van Helvoort mogelijkheden om de VVV-taken in onder te brengen als de Regio-VVV binnenkort wordt opgeheven.

Om transnationaal landschap De Grootte Heide te kunnen realiseren, zullen niet alleen de gemeenten onderling samenwerken, maar zijn ook andere partijen betrokken zoals de provincies, en randgemeenten. Het behoud van flora en fauna is daarbij een van de belangrijkste uitgangspunten. Zonder de natuur blijft er immers geen transnationaal (natuur)landschap De Grootte Heide bestaan. Van Helvoort: 'Daarom moet er ook worden gesproken met de natuurbehe-

rende instanties in beide grensgebieden. Door onder meer gebruik te maken van duurzame energie streven we er naar om energieneutraal te gaan werken.'

'De besturen van de betrokken gemeenten hebben aangegeven het plan te omarmen. Deze maand komen we in Neerpelt opnieuw bij elkaar. Vervolgens wordt er een concreet plan uitgewerkt. Als de wil er is kunnen we al vrij snel, misschien nog dit jaar, beginnen met de uitvoering. In principe hoeft er niet heel veel te gebeuren. Veel benodigde ingrediënten zijn al aanwezig. Wel zal er op een aantal gebieden nog een kwaliteitsslag moeten worden gemaakt. Bij de presentatie van mijn plan heb ik de hoop uitgesproken dat het landschap er in 2015 zou kunnen zijn. Dat we daarbij grensoverschrijdend moeten werken biedt juist veel kansen, bijvoorbeeld door de mogelijk-

heden die er liggen op het gebied van Europese subsidies. Verder willen we gebruik gaan maken van creatieve financieringsmodellen, zoals de uitgifte van streekaandelen en -certificaten', aldus de streekmanager.

Van Helvoort: 'Wat mij betreft liggen de ambities hoog. Het plan verkeert nu nog in de droomfase. Er moet eerst nog heel veel water door de Dommel stromen. Ik begrijp heel goed dat in deze tijd van bezuinigingen het niet eenvoudig is om alle ambities te realiseren. Het is echter heel gemakkelijk om de plannen later bij te stellen en af te pellen. Het is nu in de eerste plaats zaak om alles op een slimme wijze met elkaar te verbinden en dit te communiceren. We moeten laten zien wat er hier te beleven is. Als je denkt dat je niets bent, dan wordt je ook zeker niets.'

Plattelandsdag

Budel - Vogelhuisjes schilderen, draaien aan het rad van fortuin, met de Smokkelexpres op excursie of proeven van streekproducten. Dit is slechts een kleine greep uit de activiteiten op de Plattelandsdag Boven-Dommel op zondag 8 mei. De Plattelandsdag wordt gehouden op het Capucijnerplein in Budel (waar die dag de Smokkelrally plaatsvindt). De activiteiten van het Streekhuis Boven-Dommel vinden plaats van 9.30 tot 17.00 uur. Alle activiteiten zijn gratis.